

גאבוט מתוך הסוויטה תזמורתית מס. 3, יוהאן סבסטיאן באך

הצעות לפעילויות. כתבה: דר' שרית טאובר

בסוויטה זו מופיעים שני גאבוטים המאורגנים בצורה תלת חלקית:

גאבוט ראשון ← גאבוט שני ← גאבוט ראשון

תיזמור: 3 חצוצרות ברה, טימפני, 3 אבובים, בסון, 2 כינורות, ויולה, וקונטינואו.

הערה: תהליך למידת היצירה אורך לפחות שלושה שיעורים. כדאי להקדיש שיעור לגאבוט הראשון ושני שיעורים נוספים לכל אחד מחלקי הגאבוט השני.

גאבוט ראשון

בני משני חלקים המאופיינים בחומרים מוזיקליים דומים. הפסוק הפותח חוזר לאורך כל הגבוט הראשון בשינויים קלים. בראשיתו מופיע מוטיב קצר החוזר פעמיים ומאופיין בשלושה צלילי הכנה המהווים קדמה ומובילים אל "צליל המטרה" שבתחילת התיבה הבאה.

בהמשך מופיעה פסוקית ארוכה יותר הפותחת אף היא במוטיב הראשון, ומתגלגלת בכיווניות יורדת בסקונדות (ראו פסוקית בצבע כחול).

האזנה ראשונה:

זיהוי הכלים המנגנים.

האזנה שנייה:

- (1) זיהוי הטימפני בהצבעה.
- (2) הליכה במרחב בהישמע הטימפני.

האזנה שלישית:

ביטוי בתנועה למוטיב הקצר החוזר פעמיים ולפסוקית הארוכה:
הנפת יד ימין הצידה במחווה של קידה (בליווי המבט), תוך הדגשת הקדמה והגעה אל "צליל המטרה". כנ"ל ביד שמאל עם חזרת המוטיב.
בפסוקית הארוכה: טפיחות עדינות של הפעמה (עם קצות האצבעות) על ברכיים.

האזנה רביעית:

זוגות (בעמידה): במוטיב הקצר- בהנפת יד כמעין קידה. בפסוקית הארוכה – אחד הילדים פורש ידיים קדימה והשני מקיש את הפעמה בעדינות עד כפות ידיו.

האזנה חמישית:

זוגות במרחב: הנפת יד כמעין קידה (מוטיב קצר) וסיבוב עדין תוך החזקת יד אלגנטית/ הליכה אצילית. התלמידים יכולים להציע רעיונות משלהם לפסוק הארוך.

גאבוט שני

הגאבוט השני בנוי משני חלקים. החצוצרות פורצות ומנגנות לאורך הגאבוט ארבעה היגדים הצהרתיים החוזרים על עצמם, ומהווים ניגוד למנגינה הזורמת שמנגנת שאר התזמורת.

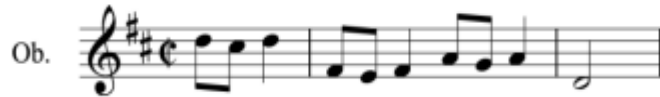
גבוט שני חלק ראשון

הטרמה לפני האזנה

לימוד שלושת ההיגדים של החצוצרה:

היגד 1:

-שירה "ביד מזמרת" (או סימון גובה באמצעות היד) של קו המתאר לפי ארבעת צלילי השלד (רה- פה דיאז- לה- רה -ראו חצים ירוקים לעיל).

-זיהוי מספר הצלילים והצטרפות ב"יד מזמרת" לסימון גובה הצליל לפי השלבים הבאים:
הצטרפות לשירת הצליל האחרון, אח"כ לצליל הראשון ולבסוף שירת כל הצלילים עם המחשה בתנועה.

. הוספת צלילי העיטור בשש-עשריות.

היגד 2

(בטרנספוזיציה - חצוצרה ברה)

- הקשת המקצב כשהידיים אוחזות במקלות הקשה דמיוניים.

היגד 3- הפסוקית המסיימת (חצוצרה ברה):

-יציג הגובה בשתי ידיים לסירוגין (כל חזרה על צליל ביד נפרדת). בצליל לה המסיים- בשתי ידיים על הברכיים

חידון היגדים- זיהוי ההגדים באמצעות תנועה ושירה.

-תלמיד מבצע את התנועה המאפיינת את ההיגד שבחר, והשאר מחקים אותו עם שירה ותנועה.

האזנה ראשונה:

זיהוי נגינת החצוצרה באמצעות הצבעה.

האזנות נוספות

סולו/סולי, 2-3 תלמידים מבצעים את ההיגדים הנשמעים בחצוצרה, ושאר התלמידים (הטוטי) מגיבים למלודיה שמנוגנת על ידי שאר כלי התזמורת.

גבוט שני חלק שני

הוספת היגד 4-

הידיים עולות לפי קו המתאר ("בואו ונקום עכשיו"),
קמים תוך כדי תנועת ידיים לכיוון עולה.

50

D Tpt. 1

D Tpt. 2

D Tpt. 3

וריאנט להיגד השלישי: הפסוקית הסוגרת בגבוט השני

57

D.C. al Fine

D Tpt. 1

D Tpt. 2

D Tpt. 3

בדומה לפסוקית הסוגרת של הגבוט הראשון – סימון את גובה הצליל והמקצב באוויר

האזנה ראשונה:

זיהוי ההיגדים של החצוצרה באמצעות הצבעה.

במרחב: בנגינת החצוצרה עצירה, והתקדמות במרחב בהישמע טוטי של כלי קשת וקונטינואו.

האזנה שנייה ואילך:

זיהוי הדרגתי של ההיגדים וביטויים באמצעות תנועה.

-פעילות במרחב: חלוקת תפקידים בין קבוצה שאחראית לביצוע היגדי החצוצרה, לבין קבוצה המביעה בתנועה את המלודיה של שאר הכלים ביצירה.